

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Berekingsteknisk dokumentasjon
til Prop. 1 S (2021-2022)

Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar 2022

Grønt hefte

INNTÆKTSSYSTEMET FOR KOMMUNENE

- EN «KORT» INNFØRING...

Formannskapet 5. mai 2022

KORT HISTORIEFOTELLING

- 1946-1956: Skatteutjæmningskomiteen
- 1964: Funksjonsfordelingskomiteen
- Midten av 70-tallet: Hovedkomiteen for reformer i lokalforvaltningen
 - Fra 150 spesielle tilskudd til generelle overføringer basert på faste kriterier
 - NOU 1982:16 Nytt inntektssystem for kommunene
 - St.meld. 26, 1983-84: sektorvise rammetilskudd + et generelt tilskudd
- 1996: Rattsø-utvalget (et enklere og mer rettferdig inntektssystem for kommuner...)
- 2005: Borge-utvalget (fordeling, forenkling og forbedring)
- 2007: Sørheim-utvalget (forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene)
- 2022: Inntektssystemutvalget (helhetlig gjennomgang av inntektssystemet)

FORMÅL

«Det overordna føremålet med inntektsystemet er å bidra til at kommunane og fylkeskommunane kan gje eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane sine. Ved fordelinga av rammetilskotet tek ein omsyn til strukturelle skilnader i kommunane og fylkeskommunane sine kostnader (utgiftsutjamning) og skilnader i skatteinntekter (skatteutjamning).»

Skatt og rammetilskudd er kommunens frie inntekter

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

INNBYGGERTILSKUDD

Likt beløp per innbygger

Telletidspunkt: 1. juli 2021 (8337)

Hver innbygger er verdt 26 134 kroner

GRUNNSKOLETILSKUDD

Nytt for 2022

Tilskudd 500 000 kroner per grunnskole

Totalt 3 000 000 kroner

Medfinansiering: 1 929 000 kroner

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

Utgiftsutjevning II

Sektorvekter til kostnadsnøkkelen for kommunane 2022:

Sektor	Netto driftsutgifter ekskl. avskrivningar KOSTRA 2019 (1 000 kr)	Korreksjonar og innlemmingar 2020–2022 (1000 kr	Sektordel (%)
Grunnskule	74 091 127	2 052 604	25,33 %
Pleie og omsorg	103 596 523	1 436 651	34,95 %
Sosialhjelp	16 001 237	830 002	5,60 %
Barnevern	12 117 451	1 476 407	4,52 %
Kommunehelse	16 130 086	484 221	5,53 %
Barnehage	47 625 951	-117 982	15,81 %
Administrasjon og miljø	25 239 609	-1 036 121	8,05 %
Landbruk	613 272	10 087	0,21 %
Sum	295 415 256	5 135 869	100,00 %

Utgiftsutjevning III

Kostnadsnøkkel for kommunane 2022:

Kriterium	Kriterievekter
Innbyggjarar 0–1 år	0,0057
Innbyggjarar 2–5 år	0,1355
Innbyggjarar 6–15 år	0,2632
Innbyggjarar 16–22 år	0,0236
Innbyggjarar 23–66 år	0,1051
Innbyggjarar 67–79 år	0,0570
Innbyggjarar 80–89 år	0,0775
Innbyggjarar 90 år og over	0,0389
Gradert basiskriterium	0,0159
Reiseavstand innan sone	0,0100
Reiseavstand til nabokrets	0,0100
Landbrukskriterium	0,0021
Innvandrarar 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0070
Personar med psykisk utviklingshemming 16 år og over	0,0491
Ikkje-gifte 67 år og over	0,0459
Dødelegheitskriterium	0,0459
Uføre 18-49 år	0,0063
Flyktingar utan integreringstilskot	0,0082
Opphopingsindeks	0,0093
Aleinebuande 30-66 år	0,0189
Barn 0–15 år med einsleg forsørgjar	0,0186
Låginntektskriteriet	0,0117
Barn 1 år utan kontantstøtte	0,0165
Innbyggjarar med høgare utdanning	0,0181
Sum	1,0000

Utgiftsutjevning IV

Trekksatsar for elevar i statlege og private skular 2022:

Kategori	Kroner per elev
Vanleg undervising	103 800
Spesialskular	329 100
Opphald/innlosjering ved skulen	347 700

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

INNETKTSGARANTIORDNING (INGAR)

INGAR skal sikre at ingen kommuner har en beregna vekst som er 400 kroner lavere enn den beregna veksten på landsbasis fra et år til det neste.

Utgangspunktet er den totale endringa i rammetilskuddet. Til grunn ligger innlemming av øremerka tilskudd, systemendringer, nedgang i folketall, endring i regionalpolitiske tilskudd, endring i kriteriedata og andre forhold.

Revidert rammetilskudd 2021 vs rammetilskudd 2022 (fratrasket diverse korrigeringer)

Korrigert vekst 2022: 1028 kroner per innbygger (kompensasjonsgrense 628 kroner)

Skaun 2022: vekst 2080 kroner per innbygger = 0 i INGAR

Alle kommuner må være med på å finansiere ordningen med 48 kroner per innbygger

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

SAKER MED SÆRSKILT FORDELING

Inndelingstilskot

Trekk Nannestad og Ullensaker

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste

Korreksjon, barnevern Oslo

Forsøk barnevern

Komp. regelendringer eiendomsskatt

Differensiert arbeidsgiveravgift

Ansvarsovertaking barnevernet

Totalt 3,1 milliarder kroner

Skaun 2022:

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste: 1 808 000

Ansvarsovertaking barnevernet: 85 000

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønntilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

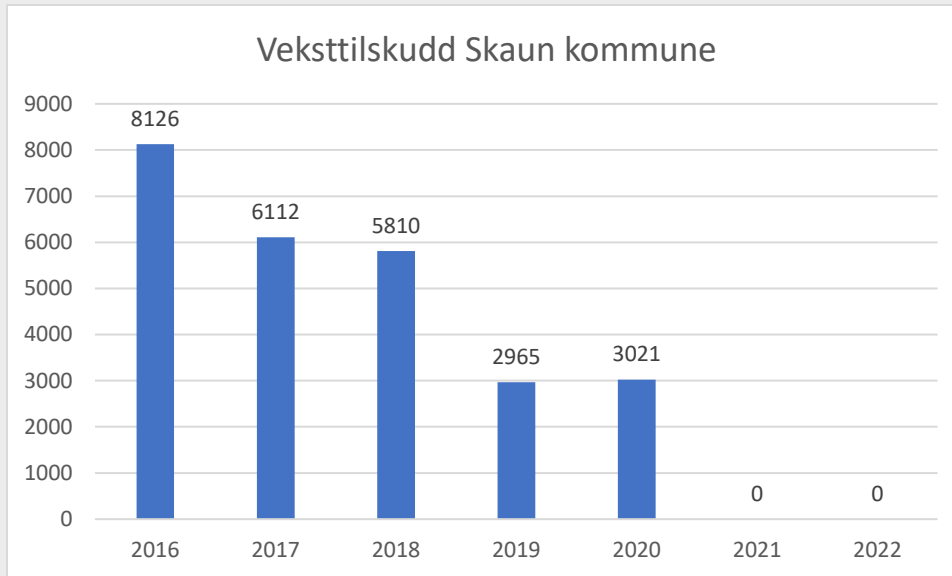

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

VEKSTILSKUDD

Gjennomsnittlig befolkningsvekst de tre siste åra på 1,4 prosent (2018, 2019 og 2020)

Tilskudd per innbygger over vekstgrensa på 62 252 kroner

FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

FRIE INNTEKTER 2022

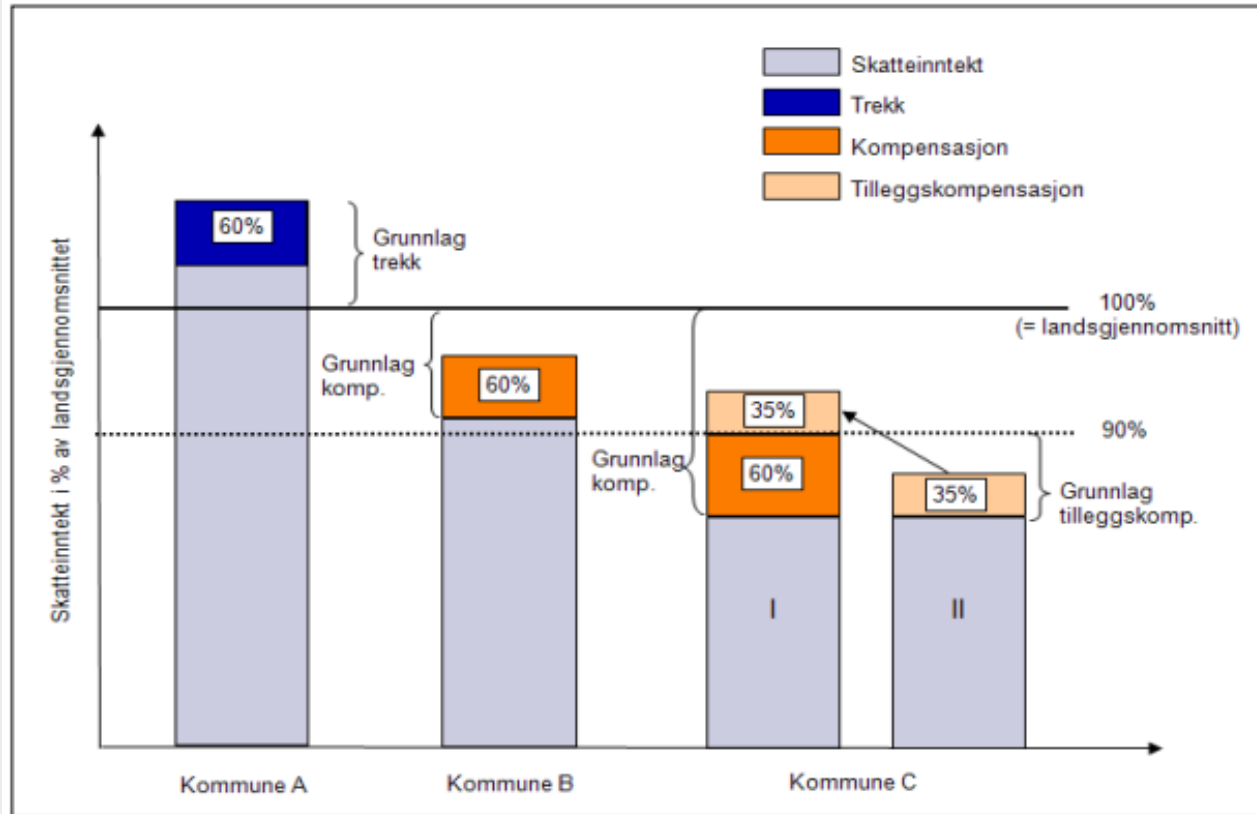
Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

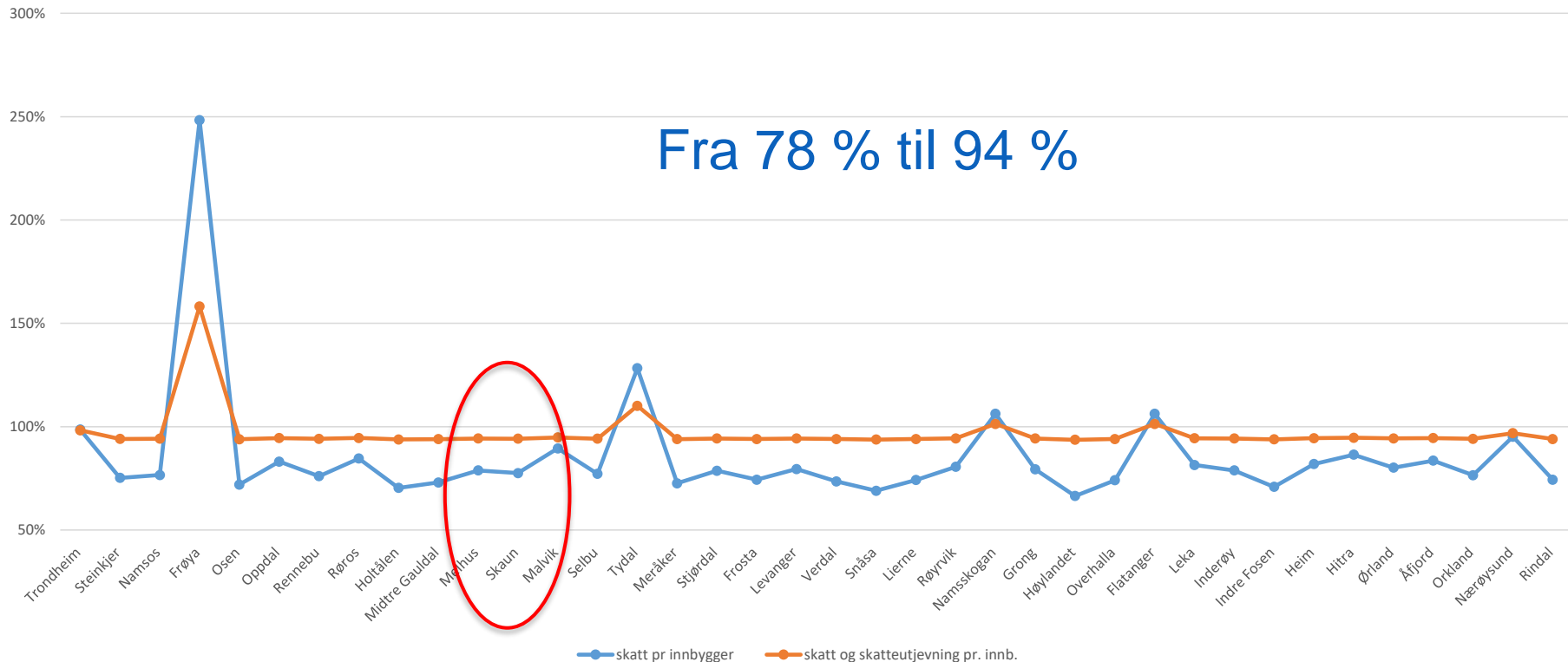
INNTEKTSUTJEVNING I

Figur 1: Skatteutjamninga for kommunane

INNTEKTSUTJEVNING II

Skatt og skatteutjevning. Prosent av landsgjennomsnittet.
Trøndelag

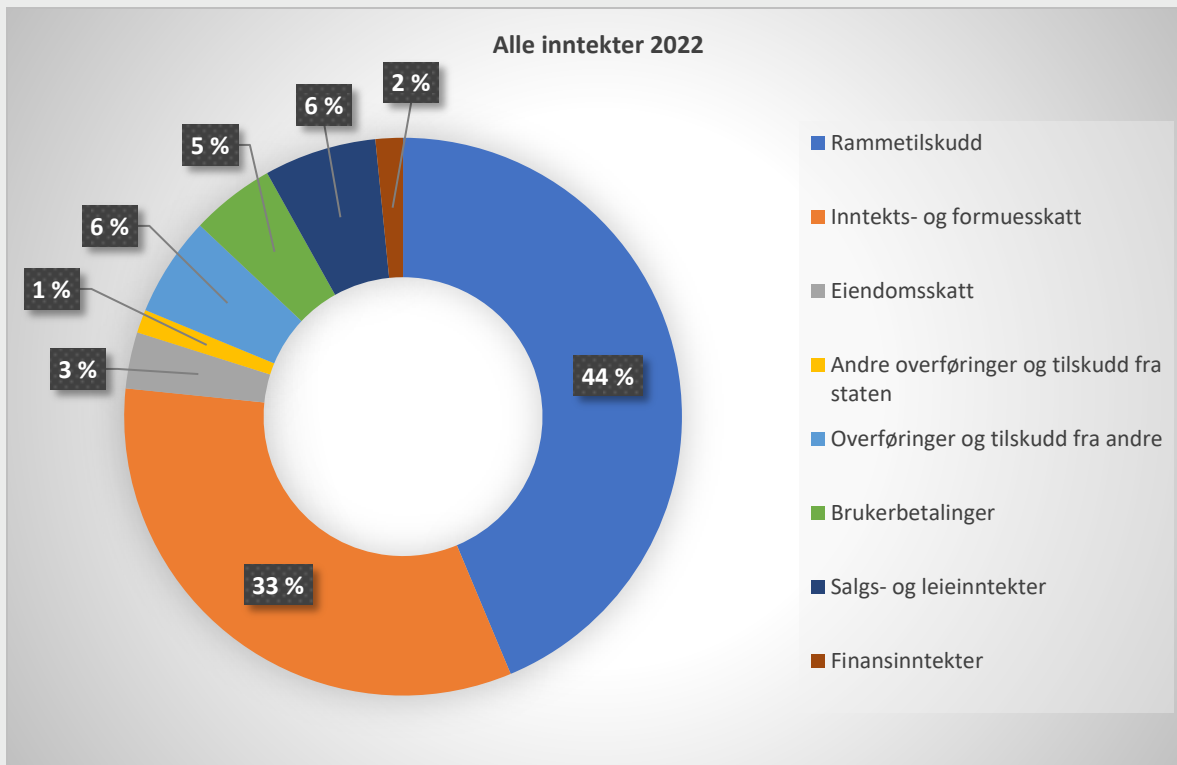
FRIE INNTEKTER 2022

Innbyggertilskudd	-218 406
Utgiftsutjevning	-32 734
Overgangsordning (INGAR)	402
Tilskudd med særskilt fordeling	-1 893
Nord-Norgetilskudd/Namdalstilskudd	0
Storbytilskudd	0
Småkommunetillegg	0
Sør-Norgetilskudd	0
Regionsentertilskudd	0
Veksttilskudd	0
Skjønnstilskudd	0
Netto inntektsutjevning	-50 194
SUM RAMMETILSKUDD	-302 825
Anslag skatteinntekter	-230 353
SUM FRIE INNTEKTER	-533 178

Budsjett 2022
Økonomiplan 2023-2025

HOVEDTALL - INNTEKTER

AVSLUTNING PÅ EN KORT HISTORIEFOTTELLING

- 2009-10: ROBEK-kommune
- 2010: Salg av B-aksjer i Trønderenergi – nedbetaling av gjeld
- 2010-: relativt lave investeringer, lav gjeld, lave renter
- 2011: Endring i inntektssystemet – bedre uttelling for barnerike kommuner
- Jamnt stor befolkningsvekst
- 2014-: veksttilskudd, gode regnskapsresultater, oppbygging av fond
- 2014-: nye store investeringer, fremdeles lave renter, eiendomsskatt
- 2018: Endring i inntektssystemet – strukturkriteriet («tap» 5 millioner kroner)
- 2018-: Høy gjeld, lavere befolkningsvekst, lavere veksttilskudd til 0
- Fremdeles lave renter, men stigende...